

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 stycznia 2016 r Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi na skutek odwołania A. Ł. od decyzji z dnia 28 maja 2015 roku w sprawie numer (...) zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni A. Ł. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 24 lutego 2008 roku do dnia 20 lipca 2008 roku w wysokości 100% podstawy wymiaru i zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. na rzecz wnioskodawczyni A. Ł. kwotę 73,80 złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Od 1 września 2007r. do 28 października 2008r. A. Ł. była zatrudniona w Zakładach Usługowych Centrum-Usługa sp. z o.o. w W..

W dniu 21 stycznia 2008r. A. Ł. zakończyła pracę o godzinie 15.00, po czym udała się na przystanek autobusowy, znajdujący się przy Dworcu Ł.-K., aby udać się do domu, jak zwykle autobusem linii 86. Wnioskodawczyni wsiadła do autobusu linii 86. Kierowca wówczas gwałtownie ruszył z przystanku, w wyniku czego wnioskodawczyni straciła równowagę. Zachwiała się i w sposób niekontrolowany uderzyła lewą ręką w metalową część oparcia siedzenia. Ponieważ ręka bardzo ją bolała, na najbliższym przystanku wysiadła i wróciła do zakładu pracy. O zdarzeniu zawiadomiła przełożoną E. Ł.. Ponieważ ból się nasilał, pracownik P. K. został poproszony o odwiezienie wnioskodawczyni do Szpitala w Z., co też uczynił. Tam po wykonaniu badań stwierdzono złamanie lewej ręki kości przedramienia. Pracodawca uznał zdarzenie za wypadek w drodze z pracy do domu.

Wnioskodawczyni z uwagi na uraz ręki, którego doznała w wypadku była niezdolna do pracy i za okres od 24 lutego 2008r. do 20 lipca 2008r. płatnik składek dokonał wypłaty zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego w wysokości 100% podstawy wymiaru.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. w opinii z dnia 11 grudnia 2014r. nie uznał zdarzenia z dnia 21 stycznia 2008r. za wypadek w drodze z pracy, stwierdzając iż istnieją wątpliwości co do okoliczności zdarzenia. Brak jest bowiem informacji o wypadku w karcie (...) oraz informacji od świadka zdarzenia.

Decyzją z dnia 31 grudnia 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił A. Ł. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 4 czerwca 2014r. do 30 października 2014r. w wysokości 100% podstawy wymiaru, podnosząc w uzasadnieniu iż zdarzenie z dnia 21 stycznia 2008r. nie zostało uznane przez (...) Oddział w K. za wypadek w drodze z pracy, gdyż istnieją wątpliwości co do okoliczności zdarzenia, ponieważ w karcie (...) brak jest informacji, że do wypadku doszło z drodze z pracy oraz brak jest takiej informacji od świadka zdarzenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że odwołanie podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Za wypadek w drodze do pracy lub z pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w drodze do lub z miejsca wykonywania zatrudnienia lub innej działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia rentowego, jeżeli droga ta była najkrótsza i nie została przerwana. Jednakże uważa się, że wypadek nastąpił w drodze do pracy lub z pracy, mimo że droga została przerwana jeżeli przerwa była życiowo uzasadniona i jej czas nie przekraczał granic potrzeby, a także wówczas, gdy droga, nie będąc drogą najkrótszą, była dla ubezpieczonego, ze względów komunikacyjnych, najdogodniejsza (art.57b ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – t.j. Dz.U. z 2015r. poz.748).

Z przytoczonych przepisów wynikało jednoznacznie, zdaniem Sądu Rejonowego, że do uznania, że wypadek zdarzył się w drodze do pracy lub z pracy konieczne jest łączne wystąpienie dwóch przesłanek:

1. droga do pracy lub z pracy jest drogą najkrótszą,
2. droga do pracy lub z pracy nie została przerwana.

W rozpoznawanej sprawie powyższe przesłanki zostały spełnione, w ocenie Sądu Rejonowego. Do zdarzenia doszło krótko po opuszczeniu przez wnioskodawczynię miejsca pracy. Wnioskodawczyni wsiadła do autobusu – tego co zwykle – aby udać się do domu. Gdy autobus ruszył, uderzyła się w rękę, po czym wysiadła na najbliższym przystanku i wróciła do zakładu pracy. To, że nie przedłożyła relacji bezpośredniego świadka zdarzenia (pasażera autobusu) nie skutkuje dyskwalifikacją zdarzenia jako wypadku w drodze z pracy. Wnioskodawczyni udowodniła innymi środkami dowodowymi, tj. zeznaniami bezpośredniej przełożonej, która została powiadomiona o zdarzeniu zaraz po nim oraz zorganizowała pomoc oraz współpracownika, który odwiózł wnioskodawczynię do szpitala w Z. krótko po zdarzeniu. Są to dowody wzajemnie spójne, logiczne i potwierdzające wersję wnioskodawczyni. Brak zapisu w dokumentacji z (...) o tym, że uraz powstał w wyniku wypadku, także nie może mieć decydującego znaczenia, w sytuacji, gdy innymi środkami dowodowymi zostało wykazane, iż do urazu doszło w drodze z pracy do domu.

Sąd I Instancji wskazał, że jeśli chodzi o wydanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzji z dnia 31 grudnia 2014r., w której ZUS odmówił A. Ł. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 4 czerwca 2014r. do 30 października 2014r. w wysokości 100% podstawy wymiaru, to sąd nie jest nią związany. Przede wszystkim decyzja ta dotyczy prawa do zasiłku chorobowego za inny okres. Po drugie nie wypowiada się co do przedmiotowego zdarzenia wprost, tylko odnosi się do niego pośrednio, taktując je jako przesłankę rozstrzygnięcia o prawie do zasiłku chorobowego.

Sąd I Instancji przypomniał, że sądy powszechne są związane decyzjami administracyjnymi, ale w określonych sytuacjach.

Zgodnie z utrwaloną judykaturą Sądy w orzecznictwie cywilnym są związane decyzjami organów administracji, wydanymi w granicach ich ustawowej kompetencji (tak wyrok SN z dnia 3 grudnia 2003r. I CK 345/03 LEX nr 151628). W odniesieniu zaś do stosunków ubezpieczenia społecznego powaga rzeczy osądzonej ma walor szczególny, który ogranicza w istocie jej praktyczne znaczenie. Rozstrzygnięcia sądowe w sprawach z tego zakresu ustalają treść łączącego strony stosunku prawnego w chwili wyrokowania (wyrok SN z dnia 8 lipca 2005r. I UK 11/05 MPPr z 2006r. /2/108). Sąd ma zatem obowiązek liczyć się ze stanem prawnym ustalonym decyzją administracyjną.

Odnosząc powyższe do rozpoznawanej sprawy stwierdzić należało, zdaniem Sądu I instancji, iż Sąd jest związany wspomnianą decyzją co do braku prawa wnioskodawczyni do zasiłku chorobowego za wymieniony w niej okres w wysokości 100% podstawy wymiaru. Zdaniem Sądu Rejonowego, nie stoi to natomiast na przeszkodzie zbadaniu przez Sąd prawa wnioskodawczyni do zasiłku chorobowego w związku z wypadkiem za inny okres, co też Sąd uczynił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd orzekł w oparciu o art.98 kpc w związku z § 12 ust.3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z2013r. poz.461 ze zmianami).

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzucił:

1. błędną wykładnię prawa materialnego art. 57 b ust. 1 – 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r o emeryturach i rentach z FUS, art. 11 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 25.06.1999 r o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w

razie choroby i macierzyństwa w zw. z art. 3 ust. 1, art. 9 ust. 1, art. 22 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 30.10.2002 r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, art. 110 kpa, art. 16 kpa w zakresie związania organu administracji publicznej treścią wydanej decyzji,

2. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym odnośnie oceny dokumentacji powypadkowej, nieuwzględnienie treści prawomocnej decyzji ZUS z dnia 31.12. 2014 r, gdzie zdarzenie z dnia 21 stycznia 2008 r nie zostało uznane za wypadek w drodze z pracy do domu,

3. naruszenie przepisów postępowania poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny materiału dowodowego (art. 233 § 1 kpc).

Mając na uwadze powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie w całości odwołania ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I Instancji.

W odpowiedzi na apelację zainteresowany pracodawca – Zakłady Usługowe Centrum - Usługa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżony wyrok jest prawidłowy i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym materiale dowodowym jak i obowiązujących przepisach prawa. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał analizy zebranych dowodów, nie naruszając zasady swobodnej ich oceny i w oparciu o zasadnie przyjęty stan faktyczny sprawy prawidłowo zastosował konkretnie przywoływane przepisy prawa materialnego. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je jako własne. Podziela również rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany ani uchylenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd I instancji w sposób wszechstronny wyjaśnił okoliczności faktyczne związane z przedmiotem niniejszego postępowania, a wydając orzeczenie – dokonał prawidłowej oceny wiarygodności i mocy dowodów zebranych w jego trakcie, nie naruszając w żadnej mierze zasady swobodnej ich oceny, wyrażonej w art. 233 § 1 kpc stanowiącym, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Podkreślić należy, że kontrola instancyjna ogranicza się w tym przypadku tylko do zbadania poprawności logicznego rozumowania sądu I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego, skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów może mieć miejsce tylko w okolicznościach szczególnych. Dzieje się tak w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego (por. wyr. SN z dnia 6 listopada 2003 roku, II CK 177/02 niepubl.). Dla skuteczności zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów nie wystarcza zatem stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny dowodów naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Ponadto, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, można było wysnuć wnioski odmienne (post. SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, niepubl.; wyr. SN z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00).

Strona pozwana nie przedstawiła żadnej argumentacji, podważającej dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę dowodów. W istocie, apelacja zwalcza swobodną ocenę dowodów przez zaprezentowanie własnej, korzystnej wersji ustaleń, a więc – wersji opartej na subiektywnej ocenie stanu faktycznego, wyłącznie w oparciu o twierdzenia organu rentowego.

W szczególności Sąd Rejonowy wyjaśnił kwestię braku adnotacji w dokumentacji lekarskiej, wskazał na jakiej podstawie ustalił okoliczności zdarzenia, słusznie przyjmując, że wnioskodawczyni innymi środkami dowodowymi wykazała, że w istocie uraz nastąpił w drodze z pracy do domu, nadto w ocenie Sądu Okręgowego sam fakt zgłoszenia zdarzenia jako wypadku ze zwłoką nie stanowi wyłącznej przesłanki do odmowy uznania zdarzenia za wypadek w drodze z pracy./por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 14 września 2000 r, II UKN 702/99, opubl. W „Rzeczpospolita” z dnia 20.12.12 r L. J.: Nie warto zatajać wypadku w pracy, s. D 7/. Organ rentowy zarzucał bowiem złożenie dokumentacji powypadkowej dopiero w 2014 r.

Skarżący zarzucił błędną wykładnię prawa materialnego art. 57 b ust. 1 – 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r o emeryturach i rentach z FUS, art. 11 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 25.06.1999 r o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zw. z art. 3 ust. 1, art. 9 ust. 1, art. 22 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 30.10.2002 r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, nie wskazując na czym miałyby ta błędna wykładnia polegać. Natomiast w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo zastosował cytowane przepisy, uznając, że zdarzenie, któremu uległa wnioskodawczyni było wypadkiem w drodze z pracy.

Nie jest zasadny także zarzut naruszenia art. 110 kpa i art. 16 kpa.

Zgodnie z art. 110 kpa organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

Zgodnie z art. 16 kpa decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

Należy zauważyć, że art. 110 kpa dotyczy związania organu administracji własną decyzją.

W ocenie Sądu zatem nie mogło dojść do naruszenia tego przepisu przez Sąd, skoro, nie dotyczy on związania Sądu taką decyzją.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił brak związania Sądu decyzją z dnia 31 grudnia 2014 r.

Powszechnie przyjmuje się zasadę uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, która ma swoje źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i drogi administracyjnej, czego wyrazem są art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 k.p.a., a pod rządami Konstytucji także w idei podziału władz (art. 10) oraz działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7).

Zasada ta doznaje ograniczenia jedynie w myśl koncepcji tzw. bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej, która nie ma normatywnego umocowania, ale znajduje oparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wyrażającym od kilkadziesiąt lat niezmienny pogląd, że decyzja administracyjna nie może wywoływać skutków prawnych, pomimo jej formalnego nieuchylenia, jeśli jest dotknięta wadami, godzących w jej istotę jako aktu administracyjnego. Do takich wad zalicza się brak organu powołanego do orzekania w określonej materii oraz niezastosowanie jakiegokolwiek procedury lub oczywiste naruszenie zasad postępowania administracyjnego (por. uchwała 7 sędziów SN z dnia 9 października 2007 r , III CZP 46/07).

Jednakże decyzja z dnia 31 grudnia 2014r., w której ZUS odmówił A. Ł. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 4 czerwca 2014r. do 30 października 2014r. w wysokości 100% podstawy wymiaru, dotyczy innego okresu niż decyzja będąca aktualnie w sporze. Nie odnosi się co do przedmiotowego zdarzenia wprost – nie jest decyzją ustalającą co do nieuznania zdarzenia za wypadek w drodze z pracy, tylko odnosi się do niego pośrednio, taktując je jako przesłankę rozstrzygnięcia o prawie do zasiłku chorobowego.

Przyjmując interpretację organu rentowego, na co słusznie zwraca uwagę zainteresowany, sąd byłby pozbawiony możliwości kontroli zaskarżonej decyzji, przy założeniu, że byłby związany treścią decyzji organu dotyczącej innego okresu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację.

O kosztach zastępstwa procesowego za II instancję Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc:

- na rzecz wnioskodawczyni w zw. § 9 ust. 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800), w związku z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U z 2015 poz.1805),

- na rzecz zainteresowanego w zw. z § 9 ust. 2 i § 10 ust. 1 pkt. 1 w zw. § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r (Dz.U z 2015 r poz. 1804).

Przewodnicząca:Sędziowie: